

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome Tribvnalis Sacramentalis Reverendissimi Patris Petri Marchantii

Zurmöllen, Heinrich

Neuhusii, 1677

Art. 5. De necessarijs homini Morienti pro via

urn:nbn:de:hbz:466:1-9734

Secunda est de die 14. Januarij 1639. tenoris sequentis: S. Congregatio Cardinalium negotijs Episcoporum & Regularium preposita censuit, defunctorum cadavera sepelienda, ab adibus defunctorum ad eorundem Fratrum Ecclesias recto tramite deferri posse, monito tamen & requisito & expectato proprio defunctorum Parocho, à quo benedictionem & ultimum vale recipere possint: quo venire expresse recusante, possint ydem fratres, etiam ipso invito cadavera ad suas Ecclesias transportare: consanguinei vero talium defunctorum illis parentare, in Parochialibus & alijs presbyterorum Ecclesijs, compelli nullo modo possint. Si que vero immemorabilis consuetudo in contrarium super premissis existere pretendatur, legitime probetur, & interim presens decretum ad unguem servetur, pro ut eadem S. Congregatio servari mandavit Roma 14. Januarij 1639.

Articulus Quintus.

De Necessarijs homini Morienti pro via.

I. **T**Ria sunt homini in via ad patriam necessaria: Secura mens per Sacramenta

menta

menta penitentiae & Eucharistiae praeparata, in quibus consistit fortitudo & sanitas animae: Baculus fiduciae in Deum & Christi merita, ex ligno crucis confectus, cui innititur, cum lagenula appensa pretiosi sanguinis eius ad refrigerium sitis: Demum opera bona, specialiter opera misericordiae tam corporalia quam spiritualia, & quaecunque meritoria, quae animae sunt pro viatici pecunia, qua velut in sacculis pauperum abscondita, confidenter in Deum fide, spe & amore moriens tendit.

2. Porro contra Dæmones qui in illa hora viam tanquam praedones obsident, utendum est salutari comitiva, & armis spiritualibus, & quidem comites adjungendi sunt, Deipara Virgo, Angelus Custos & Sancti, quos singulariter in vita coluimus, vel quos in hora mortis in Patrocinium ferventi affectu invocabimus. Pro spiritualibus autem armis extremae unctionis armatura accipienda est, de quo sacramento hic nonnulla breviter declaranda sunt.

Sacra-

Sacramentum unctionis extreme, sic ex Doctore subtili & alijs in 4. dist. 23. describi potest: Unctio hominis infirmi pœnitentis, facta in determinatis corporis partibus, cum oleo ab Episcopo consecrato, à Sacerdote verba certa cum debita intentione proferente, ex institutione divina efficaciter significante gratiam, contra peccati reliquias, & ad sanitatem corporalem, si expediat recuperandam.

3. Materia remota hujus Sacramenti est oleum olivarum, ab Episcopo consecratum sive benedictum, quod & oleum infirmorum dicitur, ut distinguatur contra Chrisma, quo ungitur Baptizati vertex, & quo Episcopi in sacris unctionibus passim utuntur. Materia vero proxima est ipsa unctio, in certis locis corporis per modum crucis facta. In quibus autem membris fieri debeat, de hoc universalis Doctrina extat, nimirum: quod in quinque saltem corporis membris, ubi sensus maxime vigent, fieri debeat juxta explicationem Concilij Florentini in instructione Armenorū: ubi sic: in oculis, propter visum; in au-

in au-

in auribus, propter auditum; in naribus propter odoratum; in ore, propter gustum; in manibus, propter tactum; in pedibus, propter gressum: addit & renes: in renibus (inquit) propter delectationem ibi vigentem: alij etiam addiderunt pectus. Verum credendum est non omnes istas unctiones fuisse necessarias: & modo quidem usu sublata est unctio in renibus & in pectore, quæ necessariæ esse non judicantur, & honestati saltem in fæminis consulitur.

4. Forma Sacramenti extremæ unctionis est juxta Rituale Romanum ab antiquo: per istam sanctam unctionem & suam pijsimam misericordiam indulgeat tibi Dominus quidquid per visum deliquisti, quæ ad singulos sensus, nominato sensu in singulis unctionibus repetitur ita Concil. Florent: supra.

5. Effectus vero primarius Extremæ unctionis est, gratia sanctificans ad remissionem peccatorum, si quæ remaneant, & corroborationem animæ in hoc ultimo cum damone conflictu ordinata. Ita docet & extendit Concil. Trident: sess: 14. in doctrina

doctrina de Sacramento Extremæ unctionis.

Cap. 2. explicans verba scripture Jacob. 5.

Res porro (inquit) & effectus hujus Sacramenti illis verbis explicatur: & oratio fidei salvabit infirmum & alleviabit eum Dominus & si in peccatis sit, dimittentur ei. Quæ explicat ut sequitur: Res etenim hæc, gratia est Spiritus Sancti, cujus unctio delicta, si quæ sint adhuc expianda, ac peccati reliquias abstergit; & egroti animam alleviat, magnam in eo divina misericordie fiduciam excitando: qua infirmus sublevatur & morbi incommoda levius fert, & tentationibus Demonis calcaneo insidiantis, facilius resistit & ea.

6. Effectus secundarius Sacramenti Extremæ unctionis est sanitas corporalis, si interdum expediat. Ita Concil: Trident: supr: c. 2. Et sanitatem (ait) corporis interdum ubi salutis animæ expedierit homo consequitur. Sicut etiam experientia ipsa testatur.

7. Porro sex conditiones in suscipiente extremam unctionem requiruntur.

1. Ut sit infirmus, neque enim homini non

Z

infirm-

infirmo V. G. supplicio vel violenta morte
afficiendo dari potest.

2. Debet esse graviter infirmus ita ut de
vita periclitari iudicetur, non est tamen
expectandum, donec moriens sensibus
destituatur sed melius est adhuc pleno ju-
dicio pollenti extremam unctionem ad-
ministrare.

3. Debet esse Baptizatus, quia Baptismus
est janua Sacramentorum.

4. Debet fuisse compos mentis: amen-
tibus enim & furiosis non potest dari ex-
trema unctio: potest tamen & congrue
datur ijs, qui ex vi morbi in delirium ca-
dunt quia censentur illius capaces, & si qui-
dem pia vitæ fuerint, censentur illam de-
siderare.

5. Requiritur ut si ratione adhuc utatur,
Extremam unctionem petat, nemini e-
nim probabiliter invito, administranda est.

6. Requiritur, ut saltem in actuali volun-
tate peccandi mortaliter, non esse iudice-
tur, qui enim in actuali voluntate peccandi
esset, ratione obicis quem Sacramenti gra-
tiæ ponit, mortaliter peccaret & etiam Sa-

cerdos

cerdos sciens & videns illi administrans.

8. Potest denique Extrema unctio in eodem homine reiterari, sed non in eodem morbo. Quia sæpius diversis temporibus homo per infirmitates varias in periculum mortis devenire potest, & in morte armis illis spiritualibus indiget, nec Extrema unctio characterem vel aliud imprimit, ratione cujus initerabilis esset. Dicitur (*non tamen in eodem morbo*) quia unum morbo, cum ad periculum mortis tendit sufficit una armatura, & gratia quæ in Sacramento Extreme unctiois datur, ratione totius hujus morbi datur, ut etiam adveniente morte, homo illius virtute illam constanterque subeat.

F I N I S.

